

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. декана юридичного факультету
Надія МОСКАЛЮК
“ ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННІОТ
Святослав ПІЛЕЛЬ
“ ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
“ ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “ФІНАНСОВА РОЗВІДКА”

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 26 Цивільна безпека
спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність
освітньо-професійна програма – «Економічна безпека та фінансові
розслідування»

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1
Заочна	1	1,2	8	4	-	-	138	150	2

Тернопіль: ЗУНУ, 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 26 Цивільна безпека спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, затвердженої Вченю радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23 червня 2023 р.

Робоча програма розроблена к. е. н., доцентом Ольгою КАРАПЕТЯН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

В.о. завідувача кафедри
к.ю.н., старший викладач

Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності правоохоронна діяльність, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності

д.ю.н., доцент

Ніна РОГАТИНСЬКА

Гарант ОП

Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»

Опис дисципліни «ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»

Дисципліна “Фінансова розвідка”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 26 – Цивільна безпека	Статус дисципліни <u>(НОРМАТИВНА)</u> Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 262 <i>Правоохоронна діяльність</i>	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1,2</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 100</i> <i>в т.ч. тренінг, КПІЗ – 6</i> <i>Заочна – 138</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i>
Тижневих годин – 11 год. аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета: полягає в розширенні та поглибленні теоретичних та практичних знань студентів з питань проведення фінансової розвідки протиправних доходів та активів, що здійснюються через фінансову систему України, запобігання втратам держави та суспільства від дій організованих груп і злочинних організацій, усунення будь-яких можливостей легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, що гальмують розвиток економіки, забезпечення економічної безпеки держави.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу полягає у поглибленні професійної підготовки із запобігання тіньової діяльності, що здійснюється підрозділами фінансової розвідки, підготовці до здійснення викладацьких, наукових та керівних функцій в установах-суб'єктах державного та первинного фінансового моніторингу різних форм власності для реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в умовах гібридних загроз економічній безпеці України.

Теоретична та практична підготовка студентів з питань фінансової розвідки та моніторингу здійснюється згідно наступних питань:

- науково-теоретичні засади фінансової розвідки;
- аналіз практичних механізмів зловживання у фінансовій практиці суб'єктів господарювання;
- концептуальні основи фінансового моніторингу фінансових та банківських установ;
- правові основи здійснення фінансової розвідки
- практичні засади здійснення фіна нової розвідки;
- основи банківського контролю за економічною злочинністю;
- вивчення сутності, теоретичних зasad та методологічних основ, еволюції та моделей організації моніторингу фінансових операцій, що здійснюються через банківську та фінансову систему;
- форм і методів моніторингу фінансових операцій у банківському секторі;
- досвіду забезпечення моніторингу фінансових операцій у країнах світу;
- проблематики моніторингу фінансових операцій в Україні.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Студент повинен володіти такими **компетентностями**:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності (додаткового вступного фахового випробування по спеціальності).

2.5. Результати навчання.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти мають вміти є:

РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

РН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН6. Спілкуватися англійською мовою усно і письмово з професійних та наукових питань правоохоронної діяльності на рівні В2 (відповідно до європейської шкали рівнів).

РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

РН10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального та процесуального права в професійній діяльності.

РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки та консультації в конкретних сферах юридичної діяльності

РН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

РН14. Розробляти та управляти проектами у сфері правоохоронної діяльності та з дотичних міждисциплінарних напрямів, аналізувати вимоги, визначати цілі, завдання, ресурси, строки, виконавців.

РН15. Модифіковати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань

**3. Програма навчальної дисципліни:
«ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ
ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ**

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ

Передумови формування фінансової розвідки. Сутність і значення фінансової розвідки. Завдання, функції та принципи фінансової розвідки

Основні ознаки фінансових операцій, що підлягають проведенню фінансової розвідки. Предикатні злочини, що передують процесу легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Місце фінансової розвідки в системі антикорупційних заходів

**ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА МІСЦЕ
ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ У ЇХ ЗДІЙСНЕННІ**

Визначення та принципи фінансового розслідування. Приклади категорій кримінальних проваджень у яких проводяться фінансові розслідування. Передумови для початку фінансових розслідувань. Прийняття рішення щодо проведення фінансового розслідування. Джерела інформації для фінансового розслідування. Порядок здійснення фінансового розслідування. Збір даних та їх аналіз. Визначення плану (стратегії), обсягів та напрямів фінансового розслідування. Використання можливостей інших державних органів у фінансових розслідуваннях. Здійснення державного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом (Підрозділом фінансової розвідки України) та співпраця із правоохоронними, розвідувальними та іншими державними органами.

**ТЕМА 3. ВІДМИВАННЯ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ ТА
ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ: ПРИЧИНИ СВІТОВОЇ БОРОТЬБИ З
ЦИМ ЯВИЩЕМ**

Відмивання злочинних доходів. Використання різних секторів економіки у відмиванні злочинних коштів та фінансуванні тероризму Три стадії / етапи процесу відмивання грошей. Предикатні злочини. Роль тіньового сектору в легалізації доходів, отриманих незаконним шляхом. Методики визначення обсягів економіки, що не спостерігається (тіньової економіки). Виробництво контрафакту. Теорії, що пояснюють причини тероризму. Види тероризму. Наслідки тероризму для населення та світової економіки.

**ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОВІ
ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ**

Значення Інформації в системі фінансового моніторингу. Інформаційна система забезпечення проведення фінансового моніторингу. Завдання, структура, суб'єкти єдиної інформаційної системи фінансового моніторингу. Інформаційна взаємодія структурних підрозділів Служби фінансового моніторингу. Державне регулювання моніторингу фінансових операцій.

Нормативно-правове забезпечення фінансового моніторингу. Правове регулювання системи контролю за легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом. Види фінансово-правових норм. Складові правої норми фінансового моніторингу. Імперативний та дисипативний метод нормування. Рівні законодавчої бази, що регулюють систему фінансового моніторингу в Україні. Конституція та кодекси, Закони України, Укази Президента України, постанови та розпорядження, нормативно-правові акти державних органів виконавчої влади. Правовий статус суб'єктів фінансового моніторингу. Практична взаємодія суб'єктів фінансового моніторингу, міжвідомче співробітництво. Використання аналітичної онлайн-системи YouControl, Open Data та сервісу YouScore.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Міжнародне співробітництво як важливий елемент фінансової розвідки. Значення міжнародного співробітництва у сфері протидії легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму. Формальні канали співпраці. Неформальні канали співробітництва. Міжнародні організації, що сприяють у проведенні фінансової розвідки: Інтерпол, Європол, Євроюст, Ініціатива StAR Світового Банку, Камденська міжвідомча мережа з питань повернення активів (CARIN), Міжнародний центр боротьби з корупцією (IACCC). Діяльність Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF). MONEYVAL і Свразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму. Завдання Базельського комітету, Вольфсберзької та Егмонтської груп у сфері ПВК/ФТ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ

ТЕМА 6. ТИПОЛОГІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Типові схеми відмивання коштів, набутих злочинним шляхом, та механізми їх виявлення. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Використання готівки у схемах відмивання злочинних доходів. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, через небанківські фінансові установи із залученням коштів та інших активів громадян.

Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, через ринок нерухомого майна. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних в результаті здійснення фінансових операцій з неліквідними цінними паперами. Використання електронних грошових переказів з метою відмивання коштів. Використання некомерційних організацій

з метою відмивання коштів.

Використання послуг службовців з метою легалізації незаконно отриманих доходів.

Типології з використанням сектору страхування. Використання ринків дорогоцінних металів і каменів для відмивання коштів. Використання публічних посадових осіб для відмивання коштів.

Складні та елементарні схеми відмивання. Складні схеми відмивання: фіктивні операції з цінними паперами з переказом коштів за кордон; спекулятивні операції при формуванні статутного фонду акціонерного товариства; фіктивні операції у сфері автострахування; інвестиційні операції фізичних осіб – нерезидентів з цінними папером з використанням брудних коштів; кредитування під заставу брудних коштів на депозиті з проведенням операцій за кордоном; операції з відмивання коштів за допомогою сертифікатів на пред'явника, емітованих в іноземній валюті; спекулятивні товарні операції з багаторазовим перепродажем то експортом.

ТЕМА 7. ФІНАНСОВА РОЗВІДКА В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРІЗМУ

Призначення та основні завдання фінансової розвідки в сфері запобігання фінансування тероризму. Інформаційні джерела про осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю. Особливості застосування переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

Порядок формування Державною службою фінансового моніторингу України переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та доведення його до суб'єктів фінансового моніторингу.

ТЕМА 8. РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРІЗМУ

Поняття ризик-орієнтованого підходу. Ризик-орієнтований підхід у структурі фінансового моніторингу. Принципи та сфери застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу. Вимоги до застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу.

ТЕМА 9. ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛУ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ З ПРАВООХОРОННИМИ ТА РОЗВІДУВАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ

Загальні основи співробітництва підрозділу фінансової розвідки з правоохоронними органами. Взаємодія підрозділу фінансової розвідки України з Державним бюро розслідувань (ДБР) та розвідувальними органами. Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України моніторингу України з Національним антикорупційним бюро України (НАБУ). Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України з Службою безпеки України (СБУ). Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України з Національною поліцією України

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Тренінг, КПІЗ	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ						
1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ	4	2	20		1	Тести, Опитування
ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ у їх здійсненні	4	2	20		0,5	Кросворди, тести, питання для обговорення
ТЕМА 3. ВІДМИВАННЯ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ: ПРИЧИНИ СВІТОВОЇ	4	2	18	3	0,5	Мозковий штурм, питання для обговорення

БОРОТЬБИ З ЦИМ ЯВИЩЕМ						
ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	4	2	8	0,5	Тести, питання для обговорення	
ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ	4	2	10	0,5	Тести, питання для обговорення	
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ						
ТЕМА 6. ТИПОЛОГІЙ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	4	2	4	3	0,5	Мозковий штурм, питання для обговорення
ТЕМА 7. ФІНАНСОВА РОЗВІДКА В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРІЗМУ	2	1	4		0,5	Кросворди, тести, питання для обговорення
ТЕМА 8. РИЗИКО-ОІСНТОВАНИЙ ПІДХІД У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРІЗМУ	2	1	5		0,5	Питання для обговорення

ТЕМА 9. ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛУ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ з ПРАВООХОРОННИМ І ТА РОЗВІДУВАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ	2	1	5		0,5	Питання для обговорення
Разом	30	15	94	6	5	

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Само- стійна робота
Змістовий модуль 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ			
1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ	1	0,5	20
ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ У ІХ ЗДІЙСНЕННІ	1	0,5	20
ТЕМА 3. ВІДМИВАННЯ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ: ПРИЧИНИ СВІТОВОЇ БОРОТЬБИ З ЦИМ ЯВИЩЕМ	1	0,5	20
ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	1	0,5	20
ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА	1	0,5	10

СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ				
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ				
ТЕМА 6. ТИПОЛОГІЙ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	1	0,5	10	
ТЕМА 7. ФІНАНСОВА РОЗВІДКА В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ	0,5	0,5	20	
ТЕМА 8. РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ	0,5	0,5	10	
ТЕМА 9. ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛУ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ З ПРАВООХОРОННИМИ ТА РОЗВІДУВАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ	1		8	
Разом	8	4	138	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «ФІНАНСОВА РОЗВІДКА»

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ

Практичне заняття 1 (2 год.)

1. Передумови формування фінансової розвідки
2. Сутність і значення фінансової розвідки
3. Завдання, функції та принципи фінансової розвідки
4. Основні ознаки фінансових операцій, що підлягають проведенню фінансової розвідки

5. Предикатні злочини, що передують процесу легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом
6. Місце фінансової розвідки в системі антикорупційних заходів

ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ У ЇХ ЗДІЙСНЕННІ

Практичне заняття 2 (2год.)

1. Визначення та принципи фінансового розслідування.
2. Передумови для початку фінансових розслідувань.
3. Джерела інформації для фінансового розслідування.
4. Порядок здійснення фінансового розслідування.
5. Використання можливостей інших державних органів у фінансових розслідуваннях. Здійснення державного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом (Підрозділом фінансової розвідки України) та співпраця із правоохоронними, розвідувальними та іншими державними органами.

ВІДМИВАННЯ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ: ПРИЧИНИ СВІТОВОЇ БОРОТЬБИ З ЦИМ ЯВИЩЕМ

Практичне заняття 3 (2 год.).

1. Відмивання злочинних доходів.
2. Використання різних секторів економіки у відмиванні злочинних коштів та фінансуванні тероризму.
3. Три стадії / етапи процесу відмивання грошей. Предикатні злочини.
4. Роль тіньового сектору в легалізації доходів, отриманих незаконним шляхом. Методики визначення обсягів економіки, що не спостерігається (тіньової економіки). Виробництво контрафакту.
5. Теорії, що пояснюють причини тероризму. Види тероризму. Наслідки тероризму для населення та світової економіки.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Практичне заняття 4 (2год.)

1. Значення інформації в системі фінансового моніторингу.
2. Інформаційна система забезпечення проведення фінансового моніторингу.
3. Завдання, структура, суб'єкти єдиної інформаційної системи фінансового моніторингу.

4. Інформаційна взаємодія структурних підрозділів Служби фінансового моніторингу.
5. Державне регулювання моніторингу фінансових операцій.
6. Нормативно-правове забезпечення фінансового моніторингу.

МІЖНАРОДНІ ПІДРОЗДІЛИ ОРГАНІВ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ.

Практичне заняття 5 (2 год.)

1. Міжнародне співробітництво як важливий елемент фінансової розвідки.
2. Значення міжнародного співробітництва у сфері протидії легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму.
3. Формальні канали співпраці.
4. Неформальні канали співробітництва.
5. Міжнародні організації, що сприяють у проведенні фінансової розвідки: Інтерпол, Європол, Євроюст, Ініціатива StAR Світового Банку, Камденська міжвідомча мережа з питань повернення активів (CARIN), Міжнародний центр боротьби з корупцією (IACCC).
6. Діяльність Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF).
7. MONEYVAL і Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму.
8. Завдання Базельського комітету, Вольфсберзької та Егмонтської груп у сфері ПВК/ФТ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ

ТИПОЛОГІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Практичне заняття 6 (2 год.)

1. Підходи до визначення типології легалізації (відмивання) доходів через небанківські фінансові установи.
2. Особливості типології легалізації (відмивання) доходів через ринок нерухомого майна.
3. Основні елементи складних схем легалізації (відмивання) доходів.
4. Ознаки елементарних схем легалізації (відмивання) доходів.

ФІНАНСОВА РОЗВІДКА В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ

Практичне заняття 8 (1 год)

1. Призначення та основні завдання фінансової розвідки в сфері запобігання фінансування тероризму.
2. Інформаційні джерела про осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю.
3. Порядок формування Державною службою фінансового моніторингу України переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та доведення його до суб'єктів фінансового моніторингу.

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ

Практичне заняття 9 (1 год.)

1. Поняття ризик-орієнтованого підходу.
2. Ризик-орієнтований підхід у структурі фінансового моніторингу.
3. Принципи та сфери застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу.
4. Вимоги до застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу.

ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛУ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ З ПРАВООХОРОННИМИ ТА РОЗВІДУВАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ

Практичне заняття 10 (1 год.)

1. Загальні основи співробітництва підрозділу фінансової розвідки з правоохоронними органами.
2. Взаємодія підрозділу фінансової розвідки України з Державним бюро розслідувань (ДБР) та розвідувальними органами.
3. Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України моніторингу України з Національним антикорупційним бюро України (НАБУ).
4. Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України з Службою безпеки України (СБУ).
5. Порядок взаємодії підрозділу фінансової розвідки України з Національною поліцією України

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Завдання для підготовки КПІЗ

Завдання 1. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел обґрунтуйте співвідношення поняття «розвідка» із поняттями «розслідування». Охарактеризуйте органи, що здійснюють фінансові розслідування та орган фінансової розвідки.

Завдання 2. Побудувати схему прийняття національного органу фінансової розвідки до членів Егмонтської групи.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 2).

Варіант 2.

Завдання 1. Визначте цілі, методи, форми, суб'єктів та об'єкти фінансової розвідки України.

Завдання 2. Побудувати інформаційну таблицю офшорних зон відповідно до українського законодавства за період з 2006 по 2022 рр.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 3).

Варіант 3.

Завдання 1. Сформуйте систему критеріїв ефективності підрозділу фінансової розвідки України.

Завдання 2. Скласти аналітичну таблицю для оцінки відповідності національної системи фінансового моніторингу України вимогам міжнародних організацій.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 4).

Варіант 4.

Завдання 1. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел проведіть порівняльну характеристику основних моделей фінансового регулювання та фінансового моніторингу діяльності фінансових установ.

Завдання 2. Скласти таблицю з критеріями ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, затвердженими Наказом ДКФМ України від 3.08.2010 року № 126.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 5).

Варіант 5.

Завдання 1. На основі опрацювання наукових, навчально-методичних та аналітичних джерел оцініть вплив рівня розвитку фінансового сектору в цілому та його окремих сегментів на вибір моделі фінансового моніторингу діяльності фінансових установ.

Завдання 2. Побудувати можливі схеми легалізації злочинних доходів

через ринок нерухомості та визначити індикатори, за якими їх можна виявити.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 6).

Варіант 6.

Завдання 1. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел обґрунтуйте вибір для України моделі регулювання та нагляду за діяльністю фінансових установ.

Завдання 2. Розробити можливі схеми легалізації злочинних доходів через адвокатів, нотаріусів з використанням особливостей їх статусу та встановити індикатори, за якими їх можна виявити.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 7).

Варіант 7.

Завдання 1. Побудувати схему функціонування органу фінансової розвідки.

Завдання 2. Ознайомитися із критеріями віднесення держав до чорного списку FATF та скласти таблицю країн, що потрапили до даного списку.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 8).

Варіант 8.

Завдання 1. Визначте цілі, методи, форми, суб'єктів та об'єкти фінансового регулювання і фінансового моніторингу. У чому полягають їх концептуальні відмінності?

Завдання 2. Ознайомитися із переліком офшорних зон згідно із законодавством України та скласти відповідну таблицю офшорних зон та особливостей їх функціонування.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 8).

Варіант 9.

Завдання 1. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел обґрунтуйте співвідношення поняття «розвідка», «моніторинг» із поняттями «регулювання», «контроль» та «нагляд».

Завдання 2. Ознайомитися із рекомендаціями FATF, Базельськими та Вольфсберзькими принципами та скласти у вигляді таблиці.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 9).

Варіант 10.

Завдання 1. Сформуйте систему критеріїв ефективності організації фінансового моніторингу в країні.

Завдання 2. Побудувати можливі схеми легалізації злочинних доходів через ринок нерухомості та визначити індикатори, за якими їх можна виявити.

Завдання 3. Складання тематичного кросворду (тема 6).

7. Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є глибоке вивчення теоретичних та практичних аспектів запобігання та протидії легалізації протиправних операцій та фінансування тероризму підрозділом фінансової розвідки України.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Тематика самостійної роботи студентів

Тематика наукових повідомлень, що обираються студентами

1. Поняття, сутність і значення фінансової розвідки в умовах ринкової економіки
2. Предмет і об'єкти фінансової розвідки
3. Принципи здійснення фінансової розвідки
4. Правові засади здійснення фінансового моніторингу в Україні
5. Принципи здійснення фінансового моніторингу
6. Історія розвитку системи протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму: основні етапи
7. Передумови виникнення і необхідність створення системи фінансової розвідки в Україні
8. Функції фінансової розвідки, види, форми і методи: класифікація, сутність, загальні характеристики
9. Методичні прийоми і способи, які застосовують у процесі запобігання легалізації незаконно отриманих доходів та фінансування тероризму.
10. Органи державного фінансового моніторингу і їх загальна характеристика.
11. Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом.
12. Світовий досвід боротьби з відмиванням кримінальних доходів і фінансуванням тероризму.
13. Стандарти FATF. Конвенція і Комітет Ради Європи.
14. Стандарти ООН. Директиви ЄС.
15. Принципи Вольфсберзької групи.
16. Документи Базельського комітету.
17. Документи Егмонтської групи.
18. Інформаційний супровід державного фінансового моніторингу. Фінансова інформаційна база та загальні вимоги до неї.
19. Інформаційна взаємодія Державної служби фінансового моніторингу та суб'єктів первинного фінансового моніторингу.
20. Правове регулювання системи контролю за легалізацією доходів,

- одержаних злочинним шляхом. Види фінансово-правових норм.
21. Складові правої норми фінансового моніторингу. Імперативний та дисипативний метод нормування.
 22. Рівні законодавчої бази, що регулюють систему фінансового моніторингу в Україні.
 23. Правовий статус суб'єктів фінансового моніторингу. Практична взаємодія суб'єктів фінансового моніторингу, міжвідомче співробітництво.
 24. Статус Державної служби фінансового моніторингу України, як спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань запобігання легалізації незаконно отриманих доходів та фінансування тероризму.
 25. Правовий статус Національного банку України, як суб'єкта державного фінансового моніторингу.
 26. Правовий статус Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, як суб'єкта державного фінансового моніторингу.
 27. Правовий статус Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, як суб'єкта державного фінансового моніторингу.
 28. Система та суб'єкти первинного фінансового моніторингу.
 29. Кредитні організації, як суб'єкти фінансового моніторингу.
 30. Фінансові установи, а також юридичні особи, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги, як суб'єкти фінансового моніторингу.
 31. Нормативно-правові акти, що регулюють особливості організації фінансового моніторингу.
 32. Відповіальність за організацію фінансового моніторингу.
 33. Призначення працівника, відповіального за проведення фінансового моніторингу, його права та обов'язки.
 34. Встановлення правил проведення фінансового моніторингу.
 35. Програма здійснення фінансового моніторингу.
 36. Вимоги до ідентифікації осіб, що здійснюють фінансові операції або забезпечують їх здійснення, зберігання відповідних документів.
 37. Особливості організації процесу ідентифікації клієнтів.
 38. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, мати відношення або призначатись для фінансування тероризму.
 39. Облік фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.
 40. Порядок надання інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу.
 41. Ведення форм обліку та подання інформації з питань фінансового моніторингу.
 42. Порядок зберігання та забезпечення конфіденційності інформації, яка стосується ідентифікації осіб, що здійснюють фінансові операції, та документації щодо проведених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та/або можуть бути пов'язані, мати відношення або призначатись для фінансування тероризму.

43. Моделі відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом.
44. Типології, види типологій.
45. Світові та загальні вітчизняні тенденції легалізації злочинних коштів.
46. Типові схеми відмивання коштів, набутих злочинним шляхом, та механізми їх виявлення. Каталог типологічних звітів FATF.
47. Складні та елементарні схеми відмивання.
48. Оцінка стану внутрішнього фінансового моніторингу і запобігання правопорушенням з боку суб'єктів державного фінансового моніторингу та їх службових осіб, типології із врахуванням внутрішнього ризику.
49. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
50. Використання готівки у схемах відмивання злочинних доходів.
51. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, через небанківські фінансові установи із залученням коштів та інших активів громадян.
52. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, через ринок нерухомого майна.
53. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних в результаті здійснення фінансових операцій з неліквідними цінними паперами.
54. Використання електронних грошових переказів з метою відмивання коштів.
55. Використання некомерційних організацій з метою відмивання коштів.
56. Використання ринків дорогоцінних металів і каменів для відмивання коштів.
57. Складні схеми відмивання.
58. Елементарні схеми відмивання.
59. Джерела інформації для проведення аналізу фінансового стану. Вивчення фінансової діяльності клієнта.
60. Публічна статистична фінансова звітність. Методи аналізу фінансових звітів.
61. Співвідношення окремих статей фінансової звітності. Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінювання.
62. Обмеження, зупинення чи припинення проведення окремих видів здійснюваних банком операцій з високим рівнем ризику.
63. Призначення та основні завдання фінансового контролю в сфері запобігання фінансування тероризму.
64. Інформаційні джерела про осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю.
65. Особливості застосування переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (згідно з даними Державної служби фінансового моніторингу України).
66. Порядок формування Державною службою фінансового моніторингу України переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та доведення його до суб'єктів фінансового моніторингу.

67. Порядок розробки та погодження внутрішніх документів у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму.
68. Держави, які не здійснюють заходів з протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму.
69. Система протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму на прикладі однієї з європейських країн або США.
70. Поняття обов'язкового фінансового моніторингу. Ознаки операцій, які є об'єктом обов'язкового фінансового моніторингу.

8. Тренінг з дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у студентському колективі, встановленні правил проведення тренінгового заняття (ділової гри) та умов підбиття підсумків. Ознайомлення студентів з роздатковим матеріалом: сценарієм ділової гри, бланками документів, таблицями і т.п.

3. **Практична частина** реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю у 3-6 осіб шляхом виконання завдань ділової гри чи проблемних питань тренінгового заняття.

4. **Підведення підсумків** відбувається шляхом обговорення результатів виконаних тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Завдання 1. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел обґрунтуйте співвідношення поняття «розвідка», «моніторинг» із поняттями «регулювання», «контроль» та «нагляд».

Завдання 2. Визначте цілі, методи, форми, суб'єктів та об'єкти фінансового регулювання і фінансового моніторингу. У чому полягають їх концептуальні відмінності?

Завдання 3. Сформуйте систему критеріїв ефективності організації фінансового моніторингу в країні.

Завдання 4. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел проведіть порівняльну характеристику основних моделей фінансового регулювання та фінансового моніторингу діяльності фінансових установ.

Завдання 5. На основі опрацювання наукових, навчально-методичних та аналітичних джерел оцініть вплив рівня розвитку фінансового сектору в цілому та його окремих сегментів на вибір моделі фінансового моніторингу діяльності фінансових установ.

Завдання 6. На основі опрацювання наукових та навчально-методичних джерел обґрунтуйте вибір для України моделі регулювання та нагляду за діяльністю фінансових установ.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КПЗ.
- екзамен .

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-балльною шкалою) з дисципліни “Фінансова розвідка” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)	Екзамен
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 5 балів = 25 балів) 2. Письмова робота = 75 балів	1. Оцінювання самостійної роботи студентів за результатами наукових доповідей та повідомлень, що обираються здобувачами освітньої програми на основі сформованої тематики, що охоплює загальний курс дисципліни (45 балів) 2. Письмова робота = 55 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	1. Кейс – макс.50 балів 2. Теоретичне питання1 – макс. 25 балів 3. Теоретичне питання2 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Фінансовий моніторинг: навч. посіб. / кол. уклад. за заг. ред. Е.О. Юрія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 304 с
2. Фінансова розвідка України: 20 років розвитку та звершень. Державна служба фінансового моніторингу. 2022 р. URL:<https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/0350/20rokiv/2201041816rokivFinMonitorspreedSmallFileSize.pdf>
3. Посібник щодо деяких аспектів здійснення фінансових розслідувань (дослідження фінансових відносин), 2021. URL:[https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20\(National%20Studies,%20Guidances%20etc\)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20M](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20M).
4. Посібник з питань виявлення, розслідування та кримінального переслідування відмивання коштів. Державна служба фінансового моніторингу, 2021 р. <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles>
5. Посібник з питань підходу, заснованому на оцінці ризику, в боротьбі з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. URL: www.fatf-gafi.org
6. Порадник з питань реалізації ризик-орієнтованого підходу для управління ризиками, пов'язаними із відмиванням коштів URL:www.wolfsberg-principles.com/risk-based-approach.html.
7. Глушенко О. О. Нелегальне підприєництво та фінансова система України в умовах глобалізації: монографія. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2011. 348 с.
8. Карапетян О.М., Колодійчук О. А. До питання фінансової розвідки України в запобіганні легалізації протиправних доходів. Економіка. Фінанси. Право. №3.2023. С. 22-26.
9. Внукова Н. М. Управління ризиками фінансових установ у сфері фінансового моніторингу. Наукові записки Національного університету

- «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог: Видво НаУОА, березень 2018. № 8(36). С. 64–68.
10. Колодізєв О.М. Систематизація практичних рекомендацій щодо пошуку моделей оцінки, контролю та ефективного управління ризиками для забезпечення протидії легалізації «брудних коштів». [Управління стійким розвитком економіки: теоретичні і практичні аспекти]: колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Харків: Видавництво Іванченка І.С. 2018.
 11. Москаленко Н.В. Теоретичні аспекти запровадження комплаєнсконтролю в Україні. Економічний вісник серія: фінанси, облік, оподаткування. УДФСУ. 2018. Вип. №2. С. 106-113
 12. Карапетян О. Білинський В. Злочинні технології збагачення з використанням криптовалют та особливості їх розслідування. Актуальні проблеми правознавства. 2018. Вип. 2. С. 115-120.
 13. Москалюк Н.Б, Карапетян О.М., Падалка А.М. Фінансова розвідка України в протидії легалізації протиправних доходів. Європейський простір Випуск 1. 2022 р.
 14. Карапетян О.М., Будник Л.А., Метельський І.Д. Кіберзлочини: типології, фінансова розвідка, використання спеціальних знань. Актуальні проблеми правознавства. 2022. Вип. 3. С. 115-120.
 15. Karapetian O., Kuchmii T. Financial monitoring as a tool for economic security. Aktual Aspekt of development in the context of globalization: the IX th International scientific and practical conference, march 23-24, 2020. Florence, Italy 2020. 279 p. 2020, p. 83-85.

Додаткова

1. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовтня 2017 р. № 2163-VIII. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 45. Ст. 403
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 6. 11. 2019 р. № № 361-IX URL:<http://www.golos.com.ua/article/325869>.
3. Про Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF): Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 28 серпня 2001 р. № 1124 IV. Офіційний вісник України. 2016. № 35. С. 157.
4. Typological reports EAG URL: http://www.eurasiangroup.org/typology_reports.php.
5. Global Financial Integrity works to curtail illicit financial flows by producing groundbreaking research, promoting pragmatic policy solutions, and advising governments.URL: <http://www.gfinintegrity.org/> 226. Khalin O. Need for legislative Changts in the Mechanism of Ensuring the Effectiveness of the Investigation of Legalization of Proceeds from Crime. Віче. 2016. № 5–6 (409–410). С. 44–46.
6. Jillian R. Yarbrough. The Science of Deception Detection: A Literature and Policy Review on Police Ability to Detect Lies. Journal of Criminal Justice and

- Law. 2020. № 2. Vol. 3. URL: <https://jcjl.pubpub.org/pub/v3-i2-yarbrough-police-detect-lies/release/1>
7. Chepeliuk H. Financial security of the bank: management and influence factors. Фінансовий простір. 2018. № 4. С. 60-68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2018_4_9
8. Coughlan T. The use of open data as a material for learning. Education Tech Research Dev. 2020. № 68. P. 383-411. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11423-019-09706-y#citeas>
9. Стратегія розвитку України — 2020. Офіційний веб- портал Президента України. [URL:<http://www.president.gov.ua>](http://www.president.gov.ua)
10. FATF report "Money laundering through physical cash transfers" 2018. URL: <http://www.fatfgafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-through>.
11. Звіт з проведення національної оцінки ризиків у 2019 році URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_
12. Річний звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2022 р. URL:http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2019/20190411/zvit_2020_u_kr.pdf
13. Основні показники діяльності банків. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Базельського комітету. URL: <http://www.bis.org/> Офіційний сайт Євразійської групи з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму (ЄАГ). – Режим доступу: <http://www.eurasiangroup.org/ru/>
17. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
18. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
19. Офіційний сайт FATF. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/>